

JAARVERSLAG

20

23

dedicon

Financieel jaarbeeld 2023

HET FINANCIËLE BEELD VAN 2023

Dedicon sluit het jaar af met een negatief resultaat van € 256.000. In de begroting 2023 is rekening gehouden met een tekort van € 281.000. De belangrijkste redenen voor het verschil tussen het begrote en werkelijke resultaat worden hierna toegelicht.

Op de door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) gesubsidieerde activiteiten komen we ca. € 52.000 tekort. Het tekort wordt enerzijds veroorzaakt door de hogere lasten van productie, reproductie en klantondersteuning. Anderzijds zijn de bijdragen die scholen en gebruikers betalen voor de geleverde producten ruim € 20.000 lager uitgevallen dan begroot. De vernieuwde webwinkel Educatief waar de producten besteld kunnen worden, is in februari 2023 live gegaan. Conform de subsidieregeling mag het tekort uit de OCW egaliseringsreserve gedekt worden. Deze reserve vormt een buffer waarmee een overschot in het ene jaar gebruikt kan worden om een tekort in een later jaar op te vangen. Aangezien er nog maar ca. € 28.000 in deze egaliseringsreserve resteert, kan helaas niet het gehele tekort hieruit gedekt worden. Wij zijn nog in overleg met het ministerie over de mogelijkheden om aanvullende subsidie over 2023 te ontvangen en vanaf 2024 ook loon- en prijscompensatie aan te kunnen vragen. Daarnaast beraden wij ons op de mogelijkheden om in 2024 kosten te besparen, indien nodig helaas met versoering van de dienstverlening. De OCW instellingssubsidie 2023 is nog niet vastgesteld en dient uiterlijk 2 juni 2024 verantwoord te worden.

Op de door de Koninklijke Bibliotheek (KB) gesubsidieerde activiteiten voor productie, levering van media in aangepaste leesvormen aan klanten van BPL (Bibliotheekservice Passend Lezen) en de opslag en innovatie gericht op deze taken, is een tekort van € 261.000 behaald. In de begroting was reeds rekening gehouden met een tekort van € 229.000 aangezien er afspraken met de KB zijn gemaakt over de inzet van de opgebouwde KB bestemmingsreserve. Voor de kosten die voortkomen uit deze extra activiteiten is geen dekking binnen de instellingssubsidie, zodat het tekort hierop via de resultaatbestemming uit deze reserve wordt gefinancierd. De kosten van deze activiteiten en daarmee het tekort zijn in 2023 op ca. € 195.000 uitgekomen.

Daarnaast is het tekort op de instellingssubsidie op ca. € 66.000 uitgekomen. In september 2023 is een loon- en prijscompensatie over 2023 toegekend. Hoewel in de begroting met een lager bedrag rekening is gehouden, was deze extra subsidie niet voldoende om de gestegen kosten van alle activiteiten te dekken. De KB instellingssubsidie 2023 is nog niet vastgesteld en dient uiterlijk 1 april 2024 verantwoord te worden.

Op overige activiteiten is een positief resultaat van € 57.000 behaald terwijl een tekort van € 52.000 was begroot. Dit komt vooral doordat het resultaat van Dedicon BV beter uitvalt en doordat er minder is uitgegeven aan muziekprojecten. Verder zijn hier enkele incidentele meevallers ingeboekt.

In onderstaande tabel is te zien dat de baten en lasten in de periode 2022-2024 een vrij constant patroon vertonen. De negatieve resultaten komen grotendeels voort uit de bewuste inzet van de middelen in de bestemmingsfondsen. De kosten die voortkomen uit deze extra activiteiten kunnen niet worden gedekt uit de instellingssubsidies en worden uit de bestemmingsfondsen gefinancierd.

(bedragen x € 1 miljoen)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024
Subsidie KB	7,8	7,3	7,8	7,7
Subsidie OCW	4,7	4,9	4,9	5,0
Overige baten	0,9	0,9	1,0	0,8
Totale baten	13,4	13,1	13,7	13,5
Personele lasten	8,4	8,7	8,4	9,0
Inhuurlasten	2,4	1,9	3,0	2,1
Overige bedrijfslasten	2,3	2,5	2,3	2,6
Afschrijvingslasten	0,4	0,3	0,3	0,2
Totaal lasten	13,5	13,4	14,0	13,9
Resultaat	-0,1	-0,3	-0,3	-0,4

Hierna en bij de betreffende posten in de jaarrekening worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van voorgaand boekjaar en de begroting nader toegelicht.

De subsidiebaten KB liggen in lijn met 2022. De baten zijn hoger dan begroot doordat in de begroting met een minder hoge loon- en prijscompensatie over 2023 rekening is gehouden. Daarnaast zijn ook de projectbaten hoger uitgevallen doordat er meer projecten zijn uitgevoerd met dekking uit reeds ontvangen projectbudgetten van voorgaande jaren. De subsidieaanvraag voor 2024 is inmiddels toegekend met 4,5% indexatie vanwege loon- en prijsstijging.

De subsidiebaten OCW zijn gestegen ten opzichte van 2022. Dit komt met name doordat voor ca. € 114.000 aan projectsubsidies uit 2022 pas in 2023 is besteed. Deze projecten zijn later toegekend dan normaal en de activiteiten zijn hierdoor pas later gestart. Daarnaast is het subsidiebedrag voor 2023 met € 55.000 verhoogd ter dekking van de stijgende personele lasten en overige kosten. Deze verhoging blijkt niet voldoende mede omdat ook de inkomsten uit de levering van educatieve producten aan scholen en leerlingen via de webwinkel Dedicon Educatief de afgelopen jaren en ook in 2023 dalen, doordat er minder aanvragen worden gedaan. Hierdoor is een hogere subsidie noodzakelijk om de kosten te dekken. De subsidieaanvraag 2024 is inmiddels toegekend met 3% indexatie ten opzichte van 2023 vanwege loon- en prijsstijging.

De overige baten zijn hoger dan in 2022 en hoger dan begroot. Met name de baten uit zakelijke dienstverlening en de examenopdracht voor DUO zijn hoger uitgevallen dan begroot door extra opdrachten en werkzaamheden. De baten uit levering van dyslexieproducten zijn verder gedaald, doordat er minder aanvragen worden gedaan door scholen en leerlingen. Dit wordt deels veroorzaakt door de beperkte aanwas van de collectie, aangezien Dedicon geen subsidie meer ontvangt om nieuwe titels te produceren. De baten van de Yoleo-activiteiten en overige maatschappelijke projecten liggen samen rond begroting.

De personele lasten liggen in lijn met 2022, maar komen lager uit dan begroot. Het gemiddelde personeelsbestand is in 2023 met ca. 112,5 fte met name door openstaande vacatures lager uitgekomen dan begroot. Hierdoor vallen de lasten lager uit dan begroot. Hoewel de formatie hiermee tijdelijk daalt (2022: 115,6 fte - 2021: 119 fte en 2020: 120 fte) stijgen de personele lasten structureel doordat de gemiddelde loonsom per fte stijgt door de verhogingen vanuit de CAO van de Vereniging voor Openbare Bibliotheken waar Dedicon bij is aangesloten. In 2023 ging het gemiddeld om ca. 6% (2022: 2% - 2021: 2% - 2020: 3%). Hierdoor stijgen ook de werkgeverslasten voor sociale premies en pensioenpremie. In de begroting 2024 is rekening gehouden met stijging van de formatie door invulling van de vacatures en een CAO verhoging van 3%. Waar deze op uit gaat komen, is op dit moment echter nog niet bekend. De CAO loopt tot en met 31 maart 2024.

De inhuurlasten stijgen ten opzichte van 2022 en komen fors hoger uit dan begroot. Ook in 2023 heeft Dedicon gewerkt met een flexibele schil van inhuur- en uitzendkrachten. Enerzijds om capaciteitspieken op te vangen en anderzijds om benodigde specifieke kennis en kunde in huis te kunnen halen indien nodig. Dit speelt met name bij de inhuur van softwareontwikkelaars voor enkele grote projecten. Daarnaast was er in 2023 extra vervanging nodig van meerdere langdurig zieke medewerkers en omdat verschillende vacatures langere tijd niet konden worden ingevuld. Door de invulling van enkele vacatures verwachten we in 2024 wel weer lagere inhuurkosten.

De overige bedrijfslasten liggen in lijn met 2022 maar zijn wel lager uitgekomen dan begroot. Met name de huisvestingslasten zijn lager door de gedaalde energieprijzen. Daarnaast zijn de productiekosten lager doordat we minder werkzaamheden (bijv. bestanden omzetten naar XML) hebben hoeven uitbesteden en meer digitaal en gratis bronmaterialen van uitgeverijen hebben ontvangen.

De afschrijvingslasten dalen ten opzichte van 2022 en liggen in lijn met de begroting. Tenslotte is het saldo van de financiële baten en lasten voor het eerst sinds 2021 weer positief doordat er weer (positieve) rente wordt vergoed over de spaartegoeden.

Financiële kengetallen

De financiële positie van Dedicon is gezond en wordt met name bepaald door de liquiditeitspositie, het netto werkkapitaal, de solvabiliteit, investeringsruimte en het weerstandsvermogen.

Het saldo aan liquide middelen bedraagt op 31 december 2023 € 2,1 miljoen (2022: € 3,0 miljoen) en wordt behoedzaam aangehouden op lopende rekeningen en spaarrekeningen. In de jaarrekening wordt in het kasstroomoverzicht de mutatie van de liquide middelen toegelicht. De beschikbare liquiditeit volstaat en er is voornamelijk geen behoefte aan vreemd vermogen.

Het beschikbare netto werkkapitaal (vlottende activa -/- kortlopende schulden) bedraagt eind 2023 € 1,1 miljoen (2022: € 1,4 miljoen). De daling van € 0,3 miljoen is vooral te verklaren door de daling van de liquide middelen. Anderzijds zijn ook de kortlopende schulden gedaald doordat eind 2023 vrijwel alle vooruitontvangen projectsubsidies zijn besteed terwijl er eind 2022 nog voor ruim € 0,5 miljoen aan projectverplichtingen openstond.

De solvabiliteit (eigen vermogen / vreemd vermogen) bedraagt eind 2023 116% (2022: 95%) en is dus uitstekend te noemen. De stijging wordt veroorzaakt doordat het vreemd vermogen sterker is gedaald dan het eigen vermogen. Het eigen vermogen is met € 0,3 miljoen gedaald vanwege het negatieve resultaat over 2023. Het vreemd vermogen is gedaald met € 0,7 miljoen door de daling van de projectverplichtingen, het lagere crediteurensaldo en de daling van de personele voorziening.

In 2023 is er voor ca. € 310.0000 geïnvesteerd in het bedrijfsgebouw en de technische installaties, IT-hardware en inventaris. De investeringen betreffen o.a. het vervangen van de dakbedekking op het lage dakvlak van het pand in Grave en in combinatie hiermee het verbeteren van de dakisolatie. Verder zijn er 89 zonnepanelen op het hoge dakvlak geïnstalleerd en heeft er regulier groot onderhoud plaatsgevonden. Bij de IT-hardware gaat het o.a. om geplande vervanging van werkplekken (laptops en desktops), switches en wifi access points. Tenslotte is er inventaris zoals kantoorinrichting, meubilair en reproductieapparatuur vervangen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de financiële reservepositie van een organisatie en is noodzakelijk om te voorkomen dat een organisatie in financiële problemen komt bij een calamiteit. Van het totale eigen vermogen kan in principe alleen de algemene reserve hiervoor worden ingezet. Bestemmingsfondsen mogen namelijk alleen voor hun specifieke doel worden ingezet en vormen geoordeeld c.q. bekleemd vermogen dat niet vrijelijk kan worden ingezet, maar alleen met instemming van OCW en KB.

Het kengetal weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen gedeeld door de totale baten. Dedicon streeft naar een gezond weerstandsvermogen van 20% tot 30%. Het

weerstandvermogen van Dedicon, bestemmingsfondsen uitgezonderd, bedraagt eind 2023 11% (2022: 11%). Wanneer we het totale eigen vermogen, dus inclusief de bestemmingsfondsen gebruiken voor het bepalen van het weerstandvermogen zien we een daling van 17% eind 2022 naar 15% eind 2023. Deze daling wordt veroorzaakt doordat de negatieve resultaten over 2023 op de OCW-, KB- en muziekactiviteiten uit de betreffende bestemmingsfondsen worden onttrokken. Over de besteding en de onttrekkingen zijn met OCW en KB afspraken gemaakt aangezien deze middelen geormerkt zijn voor gesubsidieerde activiteiten en niet vrij besteedbaar.